

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119356326
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:6119356326.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: Z. R., H.. XX.X.XXXX, C. D., v konaní o zaplatenie 3747,15 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5Csp/45/2020-141 zo dňa 29.7.2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Ruší rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.
2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podal na Okresný súd Banská Bystrica dňa 14.8.2019 návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorou žiadal zaviazať žalovanú zaplatiť žalovanú sumu.
3. Súd prvej inštancie vydal platobný rozkaz zo dňa 12.9.2019, ktorý bol zrušený, pretože sa ho nepodarilo doručiť do vlastných rúk žalovanej. Následne bola vec 14.4.2020 postúpená na Okresný súd Humenné.
4. Súd prvej inštancie vo veci zistil tento skutkový a právny stav: Právny predchodca žalobcu K. K., B..K.. uzatvorila so žalovanou ako dlžníčkou 27.6.2014 Zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky. Na základe tejto zmluvy poskytol žalovanej úver vo výške 2.500,- eur. Žalovaná sa zaviazala splácať úver s úrokovou sadzbou vo výške 21,40 % ročne, mesačnými splátkami vo výške 60,82 eur splatnými k 15. dňu v mesiaci počnúc 15.8.2014, s konečnou splatnosťou 15.7.2021. Pôvodný veriteľ Zmluvou o postúpení pohľadávok postúpil túto pohľadávku 17.12.2018 na žalobcu. Žalovaná doteraz vrátila žalobcovi z tohto úveru sumu 1.338,04 eur. Následne žalobca pre neplatenie splátok zo strany žalovanej vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 29.12.2016, a to z dôvodu nezaplatenia poslednej splatnej splátky z 15.11.2016 v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere.
5. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.
6. Na uvedený spor je potrebné použiť právne normy spotrebiteľského práva, a to predovšetkým ustanovenie Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl., ustanovenia OZ o premlčaní § 103 a nasl., ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. a ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa.

7. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu premlčania žalovanej pohľadávky. Podľa súdu boli splnené podmienky podľa § 103 Občianskeho zákonníka a uplynula všeobecná trojročná premlčacia lehota od poslednej splátky splatnej 15.11.2016, kedy premlčacia doba uplynula 15.11.2019. Žaloba však bola podaná na Okresný súd Humenné až dňa 14.4.2020, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Z tohto dôvodu nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie vo veci.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 CSP a hoci bola žalovaná v konaní úspešná, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

9. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. V podanom odvolaní žalobca poukázal na to, že samotné odôvodnenie rozhodnutia obsahuje zjavne rozpory týkajúce sa dôvodu zamietnutia žaloby, keď na jednej strane je v bode 1 rozsudku uvedené, že žalobca podal žalobu na Okresný súd Banská Bystrica dňa 14.8.2019 a naopak v bode 5 je uvedené, že žaloba bola podaná na Okresný súd Humenné až dňa 14.4.2020, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Podľa žalobcu súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobca si uplatnil svoj nárok žalobou zo dňa 14.8.2019, avšak v bode 5 ten istý súd nesprávne a zmätočne uvádza, že žaloba bola podaná na súd až dňa 14.4.2020, čo je v zjavnom rozpore s obsahom spisu ako aj s jednotlivými bodmi odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Žalobca vôbec nepodával žalobu na Okresný súd Humenné, ale ako to súd uvádza vyššie, spis bol v tento deň postúpený Okresným súdom Humenné z Okresného súdu Banská Bystrica (z upomínacieho konania). Podľa názoru žalobcu treba uzavrieť, že súd z neznámych dôvodov pochybil pri rozhodovaní o jeho nároku, keď vychádzal z nesprávneho dátumu podania žaloby žalobcom, čo malo za následok zamietnutie žalobcovho nároku bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia.

11. Zároveň žalobca poukázal na skutočnosť, že žiadna námietka premlčania zo strany žalovaného vznesená nebola, nakoľko tento bol v predmetnom spore absolútne pasívnou stranou. Ohľadom aplikácie ust. § 54a Občianskeho zákonníka žalobca poukázal na to, že toto ustanovenie je momentálne napadnuté na Ústavnom súde Slovenskej republiky a zároveň je toho názoru, že pokiaľ by aj súd z akéhokoľvek dôvodu chcel toto uznesenie aplikovať, bol povinný rešpektovať prebiehajúce konanie na Ústavnom súde a predmetné konanie na primeraný čas prerušiť.

12. Žalobca však považuje na základe vyššie uvedených skutočností za nesporné, že návrh žalobcu nie je premlčaný a bol riadne a včas uplatnený na súde dňa 14.8.2019, teda pokiaľ súd vychádzal s dátumom poslednej splátky 15.11.2016 (premlčalo by sa 15.11.2019) nemožno žiadnym spôsobom právne rozumieť, že nárok žalobcu je premlčaný.

13. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel, alternatívne aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

15. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)), vzhľadom na podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

16. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že žalovaný namieta porušenie práva na spravodlivý proces, iné vady konania, nesprávne zistenie skutkového stavu, nesprávne právne posúdenie (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP).

17. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

18. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnúť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. Odvolací súd mal za to, že došlo k naplneniu tejto odvolacej námietky, pretože súd prvej inštancie jednak zaťažil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou vo vzťahu k tomu, prečo považoval predmetný nárok za premlčaný keď uvádzal rozdielne dátumy podania žalobného návrhu a tiež vo vzťahu k tomu, na základe ktorých konkrétnych skutočností dospel k záveru o samotnom premlčaní nároku v spojitosti s ex offio prihliadnutím na toto premlčanie.

19. Žalobca namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tu odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Táto odvolacia námietka však naplnená nebola.

20. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom hodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný, z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje i to, že súd nemusí rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným právnym poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok, alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

21. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka bola naplnená, a to z toho dôvodu, že súd prvej inštancie pri prejednaní a rozhodovaní nedostatočne zistil skutkový vzťah, a to vo vzťahu tomu, kedy žalobca podal žalobu v tejto veci, keď okresný súd zmätočne na jednej strane konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 14.8.2019, avšak na druhej strane pokiaľ sa týka námietky premlčania vychádza z dátumu 14.4.2020, kedy bola táto vec postúpená z upomínacieho konania na Okresný súd Humenné.

22. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že aj táto odvolacia námietka bola naplnená, pretože súd prvej inštancie síce použil na predmetný prípad správny právny predpis, ale tento nesprávne interpretoval.

23. Súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď k záveru o zamietnutí žaloby došiel z dôvodu premlčania nároku, aj keď toto neuviedol v odôvodnení zrejme prihliadnúc na ust. 5b zákona č. 250/2007 Z. z., nakoľko súd prvej inštancie ex offo (žalovaná to nenamietala) posudzoval premlčanie nároku, čo bolo tiež jednou z odvolacích námietok žalobcu.

24. K uvedenému odvolací súd uvádza, že podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím Ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím Ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práve, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom kto ich spáchal ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

25. Súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku žalobcu vychádzal z ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý však už nebol účinný v čase rozhodovania, keď neprihliadol na nález Ústavného súdu SR zo dňa 5.2.2018 sp. zn. PL. ÚS 11/2016, ktorý bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR dňa 27.9.2018 a ktorým vyslovil, že ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene Zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stráca ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. do súladu s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť. Tak ako to vyplýva zo Zbierky zákonov ust. § 5b bolo zrušené od 27.9.2018. Vo vzťahu k vyššie uvedenému nálezu Ústavného súdu je zřejmé, že aplikácia ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa bolo súdom prvej inštancie znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie prihliadol na premlčanie ex offo bez námietky premlčania, keď v súčasnosti nie je možné na aplikáciu ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa prihliadať. Z uvedeného dôvodu došiel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v celosti s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

26. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 viazaný a opätovne vec prejednať, výsledky konania náležite zhodnotiť a potom vo veci rozhodnúť a samozrejme svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť.

27. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 CSP)

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).